

det varede heller ikke længe, før den ved denne nye Styrke blev saa stærk, at man troede, den kunde overmande os. Man kom snart til den Erfaring, hvilket Misgreb man havde gjort. De, til hvem man saa at sige overleverede os, og til hvem man opgav vor gode Ret, vare ikke tilfredse med det, man gav dem; de forlangte Mere, de forlangte et Herredømme, besytted af fremmede Magter; thi det var egentlig det, der laa i Oprøret 1848. Det var ikke Paastandene om den indre Udvikling, vi saameget kunne have at klage over, som Paastandene om at underlægges en fremmed Besyttelse fra Landsdele, der aldrig havde haft denne fremmede Besyttelse, der aldrig havde den mindste Ret dertil, om hvilke endog det Modfatte i de høitideligste Akter var blevet bekræftet. Dymunkret af den svage Eftergivenhed, greb man Leiligheden til med Baaben i Hænder at gøre forstærkede Fordringer, og det danske Folk ventede roligt, selv ligeoverfor disse Begivenheder, stolende trygt paa, at i Statens Epidse stod en Konge, som vilde føle, at han var Danmark, og at Danmark laa i ham. Denne Følelse bragte ham ogsaa til uden nogen Nødvendighed, uden nogen positivt Dpfordring at gøre et gennemgribende Skridt, at føde det, som nu skal udvikles, føde det, som vi idag raadslaae om, hvorledes det skal blive, som jeg haaber, om ikke i sin endelige Form, saa i en Form, som i længere Tid skal bevare og omgjærde Staten. Vi skyde denne Spire og dens Oprindelse at udvikle den, som den er givet, og gøre for den, hvad vi kunne i den Mening, den er givet os. Det var et fredeligt Pant, en Erkjendelse af, at de Undersaatter, som stode udenfor og ventede tause paa Kongens Bud, vare i Samklang med deres Konge; dette følte Kongens Herte ganske, og han

krævede af de Andre, at de skulde underkaste sig fredeligt, underkaste sig det samme Kongebud, saa skulde hans Raade nok være dem tildeel, og Enhver af dem nyde deres fulde Ret. Her er atter en Spire lagt, som vi ikke maae glemme. Der er blevet enhver af disse Landsdele tilfagt en Ret, en Sikkerhed for deres indre Lovgivning og indre Forvaltning. Jeg vil ikke gjentage alle de Begivenheder, som have rullet sig op for vore Dine. De vide, at Danmark besiste strax, at, naar kun Kongen af Danmark var bleven overladt til sig selv i Forbindelse med sine troe Undersaatter, saa havde den hele Sag sandsynligvis været hurtigt, mildt og gennemgribende afgjort; men de fremmede Magter, som vare manede ind, som i Aringer i Træk havde forberedt sig paa dette Maningsveblif, stillede sig imellem, og de forhindrede Danmarks Konge fra at udøve Ret i sine egne Lande og haandhæve sin Statshøihed indenfor Landets egne uomtvistelige Grændser. Dette førte os til den Nødvendighed at constituere os og ordne vore Forhold for os selv, for derved at skaffe os Kraft til at modstaae alle de Byrder, alt det Tryk og al den ydre Anfægtelse, som i en Række af flere Aar blev lagt paa vore Skuldre og blev lagt saaledes paa vore Skuldre, at vi, for at frigjøre os derfra, maatte føie os i Distændigheder og Begivenheder, som vi, om vi havde haft et frit Valg, sandsynligvis aldrig havde valgt. Det var, for at naae dette Hovedformaal for Statens Udvikling, at Statens Overhoved, for atter at blive Herre i sit eget Land, maatte lade udgaae Kundgjørelsen af 28de Januar 1852. Denne Kundgjørelse blev Grundlaget for vor kommende indre Udvikling, og den blev tillige Værnet mod ydre Anfægtelser.